

LBRIS

We know
books

**RODICA OJOG-
BRĂȘOVEANU**

TELEFONUL DIN BIKINI

Ediția a VI-a

NEMIRA

CUPRINS

Partea întâi – IDILA	5
Partea a doua – ÎNĂUNTRU-I LEOPARDUL	145

La puțin timp după evenimentele din decembrie '89, inginerul Adrian Radulian renunță la serviciu. Deși abia împlinise cincizeci de ani și se simțea în plină formă fizică, nu mai avea chef să lucreze. Slujba cu inerentele obligații zilnice ajunsese o corvoadă, se eschiva în limita posibilului de la orice lucrare plasând-o colegilor, refuzase propunerile de colaborare ale unor firme străine. Era pur și simplu plictisit. Colegii din Minister își închipuiau că traversează o perioadă de depresie firească după moartea nevestii-sii, prăpădită într-un banal accident de mașină, dar se înșelau.

Fuseseră căsătoriți aproape douăzeci de ani și rămăseseră la fel de străini unul față de celălalt ca în prima seară în care se cunoscuseră la un ceai cretin, cu băuturi proaste, pick-up și fete urâte. Printre atâtea „nasoale“, Dina, blondă – blondul româncelor, adică nisip –, subțirică, de o debilitate congenitală care-i dădea diafan și o timiditate lesne de confundat cu blândețea, părea frumoasa serii. Avea și un stil tulburător de a se cuibări în brațele partenerului, ca și cum i s-ar fi încredințat, iar mai târziu, Radulian avea să-și spună că acesta reprezenta, de altfel, esențialul ei capital de seducție. Pe cât de esențial, pe atât de înșelător. Cu trecerea timpului, se dovedi autoritară, meschină, de o subterană și tenace insolență, iar în ciuda nasului lung și a figurii de erbivor, penibil de îngâmfată, având convingerea că seamănă până la sosie cu Catherine Deneuve.

ERDIS | We know books

Chiar din primul an de căsătorie, Radulian se resemnă, abandonând ideea unei căsnicii împlinite. Ar fi părăsit-o, dar sub Ceaușescu divorțul, pe lângă alte neplăceri – adio, un post mai important, adio, pașaport –, constituia un coșmar care putea dura doi-trei ani, iar el, unul, se simțea prea comod pentru o asemenea întreprindere. Se mulțumea cu o viață liniștită, fără convulsii, cu zile egale, standardul mediocru excluzând orice surprize. Doi oameni care aveau în comun doar adresa și numărul de telefon. Legătura dintre ei devenise atât de neconsistentă, încât uneori, petrecând o după-amiază întreagă acasă, nu izbutea să-și aducă aminte dacă Dina ieșise în oraș sau nu.

Apoi, pe neașteptate, la aproape patruzeci și cinci de ani, Dina începu să iubească, trăind cu toată intensitatea drama femeii mature, îndrăgostită pătimaș de un bărbat mult mai tânăr, blestemul vârstei critice cu cohorta sa de umilitoare suferințe. Radulian, impresionat, încercase s-o tempereze, dar Dina, înnebunită de patimă, nu izbutea decât să-i îndrepte priviri rătăcite:

— E peste puterile mele, nu depinde de mine... Dacă mă părăsește, mă sinucid. Iartă-mă, Adi, abia acum îmi dau seama că-i prima oară în viață când iubesc.

Radulian surâsesse trist:

— Se pare că noi doi nu am prea reușit împreună...

Situația ajunsese intolerabilă, când, spre norocul ei, socotea Radulian, înainte de a fi abandonată, scutită deci de chinurile unei sfâșietoare despărțiri, Dina murise la volan. Gonea bezmetică, nerăbdătoare să ajungă la întâlnire, și intrase într-un TIR, căci, deși cumplit de mioapă, nu purta ochelari în prezența iubitului mult mai tânăr.

Radulian, prea puțin ipocrit ca să simuleze o suferință inexistentă, primise decent și cu datini împlinite o hotărâre care ținea de alte „zone“. Cu reală tristețe; era trist pentru Dina, pentru felul inutil în care femeia aceasta își epuizase energia, în fond toată viața. Viața absurdă a unei persoane absurde, o moarte absurdă...

Dând de pomană ultimele lucruri și păstrând dintr-un soi de jenă instinctivă fotografia ei la Catherine Deneuve, Adrian conchisese generos: „Bine că măcar a apucat să iubească o dată în viața ei“. Zgomotul sertarului tras peste portret îi răsună ca un ultim bulgăre de pământ aruncat pe mormântul Dinei. Un episod definitiv închis. Și, cu aceeași inefabilă tristețe, Radulian realiză că Dina nu lăsase în urmă nici măcar amintiri.

Urmase o perioadă pe care Adrian Radulian n-ar fi putut-o defini. Nu era deprimat, nici obosit, nici blazat. Se simțea doar ajuns la o răscruce, că într-un fel și-a isprăvit show-ul, că traversează doar simpli timpuri de provizorie acalmie, că fatalmente ceva trebuia să se întâmple.

Ca pe mulți alții, cei mai mulți, Revoluția și decesul Marelui Bulă îl luaseră prin surprindere. Desigur, toată lumea se aștepta la „ceva“, toată lumea era de acord că „nu se mai poate“, undeva, în subteran, se simțeau trepidațiile furtunii, în jur, mecanismele uriașei Armade împotriva comunismului se declanșaseră, dar miracolului prea mult așteptat și în sfârșit împlinit ochii nu-i dau crezare. Radulian își consumă entuziasmul în câteva săptămâni, apoi, treptat, recăzu în vechea stare de spirit și probabil că la vremea respectivă era unul dintre pușinii indivizi din țară care nu aveau opinii și soluții politice; care nu cumpărau toată presa, iar la televizor, cu excepția buletinului meteo, nu urmăreau decât seriile și filmele americane. La serviciu, evita disputa despre vedetele politice ale orei, întrebând sincer și stereotip „cine-i ăsta?!“, în vreme ce colegii îl credeau abil: „Radulian e oț, nu vrea să se compromită; așteaptă să se aleagă caimacul și pe urmă dă buzna...“

Trăia de azi pe mâine – fără bucurii, fără așteptări, dar și fără mâhniciuni –, când, cu totul pe neașteptate, se iviră două moșteniri. Dintâi, o casă splendidă la Sinaia, rămasă de pe urma unei mătuși. N-o văzuse de peste treizeci de ani, iar acum își amintea, zâmbind, dar și cu o urmă de remușcare, că în copilărie suporta ca pe un calvar vizitele la tușa Tița. Dintotdeauna bătrână, blajină și plină de daruri, mirosea a camfor, iar când îl săruta, îi simțea țepii tari ca sârma din barbă și mustăți. Senzația de greață îl copleșea, ochii i se umpleau de lacrimi și nu-l mai puteau

LRPIS | We know books
îmbia la masă nici măcar „cartofii prăjiți”. Se liniștea greu, spre seară, sugând un bulgăraș de zahăr candel.

Dar marea surpriză – să-ți pierzi mințile, nu alta, chiar pe apatia în care lăncezea – sosi în primăvara aceluiași an. Desemnat ca unic moștenitor al lui Demetru, văr dinspre mamă, decedat la Londra, se trezi posesorul unui cont în bancă respectabil chiar și pentru fericiiți din „țările cu tradiție democratică”. Adevărat, răposatul fusese medic ginecolog, dar părăsise România în 1990 și la aproape șaptezeci de ani. Când naiba avusese timp să facă atâta bănet?! Misterul se desluși când ajunse la Londra. Obstetrician cu vogă mare, Demetru câștigase enorm în țară și, chiar dacă dusesse totdeauna o viață de nabab – Capșa, Mercedes, șofer personal, frumuseți între optsprezece și douăzeci și cinci de ani –, bilanțul rămânea excedentar. Prisosul îl transforma în valută forte și, prin intermediul unor ambasade, îl expedia în Elveția, unde i se deschisese un cont secret. Un ginecolog *en vogue* și monden are relații pretutindeni, pentru un chiuretaj clandestin, de pildă, un simplu transfer de bani reprezenta cel mai ieftin contraserviciu și Radulian avea să afle stupefiat că manevra începuse încă din anul 1958. Deci unchiul ăsta al lui, sau ce-i venea, sfidase vreme de peste treizeci de ani unul dintre cele mai dure regimuri valutare din Europa Răsăriteană, agonisind bani albi pentru zile trandafirii preconizate pe alt meridian.

Radulian petrecu o lună în Anglia. Când se întoarse în țară, își depuse demisia. Era un om bogat.

Ca să știi să fii sărac, nu-i mare scofală. Corsetul lipsurilor zilnice trasează o traiectorie precisă, nu încap abateri de la drum, nici rătăcirii, o duci de-a-mboulea, șosea dreaptă până la cimitir. Dar dacă i-ar fi spus cineva că și pentru a fi bogat îți trebuie oarece știință și deprindere, Adrian ar fi ridicat din umeri. Cu binele te obișnuiești repede, spunea mereu maică-sa și, cum bine cu adevărat nu-i fusese niciodată, o crezuse pe cuvânt.

După epuizarea momentelor fierbinți, când începuse să se obișnuiască cu statutul de om bogat, constată că nu știe cum să se bucure de

noua situație. Mesele sofisticate luate în mari restaurante – că doar n-oi mânca tot ciolan cu fasole la ospătăria de peste drum – îi dădură ulcerul peste cap, whiskyul păstrat altădată sub cheie de Dina pentru „ocazii”, adică musafiri simandicoși, acum nedrămuیت, îi săgeta ficatul, umplându-i gura de cupru.

Se gândi apoi la *look!* Avea o siluetă bine desenată și, trimițând la azil fosta garderobă, se îmbracă din cap până în picioare la Worth. Tăietura, combinațiile de culori, accesoriile neobișnuite în peisajul valah ridicară a mirare sarcastică multe sprâncene: „Îl credeam serios pe Radulian. L-ai văzut în ultima vreme? A început să facă pe tinerelul, se-nțolește ca o starletă, zici că ține un bordel de lux. Pe oameni nu poți să-i cunoști niciodată...”

În sfârșit, încercă aventura, sector unde se simțea absolut deficitar. Cu Dina n-avusese puseuri – habar n-avea dacă doarme în pijama ori cămașă de noapte –, escapadele scurte, de gang, între două sughițuri, uși, trenuri etc., îi repugnau, pentru o legătură serioasă nu avusese nici timp, nici bani. Adrian făcea parte dintre gentlemenii, azi unicat, care mai consideră că o amantă trebuie scoasă, răsfățată, îngropată în flori, bijuterii, atenții... Pentru că, să fim bine înțeleși, nu s-ar fi încurcat cu femeii ușoare care, pentru un film și o bere, își trag singure fermoarul de la fustă într-un boschet.

După o experiență nereușită, conchise că și aici, ca și în materie de avuție, e nevoie de practică. Era un bărbat distins, suplu, din familia lui Peter Strauss, iar femeile îl priveau cu plăcere. Spre deosebire de cei mai mulți semeni, modest din fire, socotea însă că privirile, chiar înfocate, sunt întâmplătoare; Dina nu-l alintase considerându-l vreun Apollo, iar complimentele croitorului – subiect direct interesat – nu meritau luate în seamă.

Mariana îl acroșase la biliard, dezinvoltă și cu un natural care-l încremenise. O brună comună, dar autentic frumoasă, cu slăbiciune accentuată pentru cerceii gitani. Părul dat cu gel sugera carcasa unui arici cu țepi uriași, sau, în altă variantă, săgeți nervoase avertizând asupra pericolului de electrocutare. Legătura dură câteva luni, după care

Radulian abandonă. Era înconștientă, insolentă, o avidă trepidând în așteptarea marii ocazii: „Un strop de baftă, atâta-mi trebuie, și sigur aș ști cum să-mi înfig dinții!” Adrian o urmărea cu o curiozitate detașată, dar ceea ce la început îl amuzase și chiar îi plăcuse – o prospețime nealterată –, de la un timp, prin uzură și gafe repetate, nu mai avea efect. Îl obosea – nopțile petrecute în discotecă, unde el se remarcă prin vârstă și duse gânduri, constituiau un coșmar –, îl plictisea. Probabil eu sunt un om „între două vârste” nebun, își spunea, dar și ea excelează prin maniere imposibile. De exemplu, detesta până la greață obiceiul copiat din serialele americane (preluat și de producția autohtonă de reclame pentru produse alimentare) de a-și suge degetele mânjite cu sos, îl crispa modul familiar în care aborda chelnerii, comentariile cu glas tare în public, râsul crăcănat cu coapse plesnite sonor și, mai ales, năravul ca până și în cele mai absolute momente de intimitate să i se adreseze ca la armată cu „Radulienel!” Când, într-o seară prost dispusă – ea, seara – cu ploaie și lapoviță, când însuși văzduhul pare mânjit cu noroi – Mariana se mai lansă și în politică...

— ...Eu nu-s de acord să vină regele, eu nu știu ce a făcut, nu l-am apucat.

— ...Nu l-ai apucat nici pe Ștefan cel Mare...

— Lasă șmecheria, că nu te prinde la vârsta ta. De ce crezi că vrea să vină? Să-și ia palatele, să înființeze iar moșierii...

„Să înființeze moșierii, Dumnezeuule, era deja prea mult!” La sfârșitul aceleiași „ședințe”, îi făcu un cadou consistent, comandă un taxi, apoi deschise larg ferestrele și aerisi îndelung. Așa citise în cărți și văzuse prin filme.

Tot în această perioadă, Adrian realizează, pentru prima oară în viață, cât de singur este. În afară de soră-sa, Lucreția, nu avea apropiați. Doar cunoștințe. Lui, de exemplu, i-ar fi plăcut să facă pe generosul, presimțea plăcerea de a dărui, bucuria de a face bucurie, stare de spirit încercată de puțini privilegiați, cei mai mulți atingând fericirea doar când primesc. Desigur, rămăneau actele de caritate *en gros*, dar acestea i se păreau

abstracte – bașca lipsa de încredere față de cei care mânuiau fondurile –, nu se adresau cuiva anume, nu aveau adresă și destinatar.

— De ce nu înfiezi un copil? sugerase Lucreția intuindu-i starea de derivă. Te scoate din indolența asta, plătești o menajeră pentru aspectele sordide ale cotidianului, ai un țel, bașca te alegi cu o faptă bună la răboj.

Adrian se scuturase ca de o gănganie:

— Dragostea, călătoriile și copiii sunt ulițe de tinerețe...

— Asta-i o lozincă, nu un argument.

Adrian ridicase din umeri. O întrebare, aceeași, îi revenea tot mai des în minte: „Și totuși, încotro?”

În dimineața zilei de 9 martie, Adrian se trezi ciudat de binedispus, iar semnalele de primăvară timpurie îi sporiră mulțumirea. Ca de obicei, își luă micul dejun à la Hollywood – o sondă de suc de fructe și o felie de pâine prăjită –, iar la cafeaua neagră, dură, asortă trei țigări. Sub duș, se trezi cântând cu suflet cançonete italiene, ceea ce nu ținea minte să i se mai fi întâmplat din studenție, zăbovi îndelung în fața șifonierului alegându-și costumul, decise să dejuneze la Velvet și plecă de acasă încredințat că ceva, neîndoielnic plăcut, avea să i se întâmple. Trăi toată ziua cu același sentiment și, când se întoarse spre seară acasă, se mai afla în așteptare. Își prepară un whisky și, trântit comod pe canapea, începu să viseze.

Ziua nu se terminase încă.

Ceea ce avea să se numească pentru multă vreme „telefonul de la ora 10” veni ca o eliberare. Tresări violent și, în graba de a ridica receptorul, răsturnă micul vas cu violete de pe birou. „Numai de n-ar fi greșeală... Sau Yvona...” Prea ar fi fost mare dezamăgirea. Prea așteptase toată ziua. Frenetic! Isteric, ar fi zis altădată, într-o viață care azi i se părea străină ca un film. De emoție, vocea vibră alterată, stins răgușită.

— Alo...

— Bună seara, Adrian.

Simplu, ferm, fără interogație. Ca la un apel prestabilit. Glasul era suav, de o dulceață catifelată. Feciorelnic, găsi cuvântul. Un glas neprihănit, de Julietă, și își zise că nu auzise în toată viața lui ceva mai melodios.

— Bună seara... Cum te cheamă?

— EU.

— Nu-i de-ajuns...

Altă dată, s-ar fi răzoi: „Uite, domnișoară, n-am chef de bancuri proaste, ori îmi spui cine ești, ori închid!”

— Ba da. Deocamdată...

— Ce înseamnă deocamdată?

— Nu știu. Când am să știu, am să-ți spun.

— De ce m-ai sunat?

— Pentru că mă așteptai. Am vrut să-ți spun noapte bună.

— Doar... doar atât?

— Atât.

— Te rog, nu închide. Ai să mai suni?

— Da.

— Când?

— La ora zece. Noapte bună, Adrian.

Rămase cu receptorul în mână, încercând un bizar sentiment de fericire. Instinctul, premoniția, întâmplarea, n-avea importanță cine, nu-l înșelase. Telefonase, până la urmă telefonase. „Cine o fi, cine poate să fie?” Își luă un pahar cu alcool și se mototoli în fotoliu, lăsându-se pradă visului...

O femeie foarte tânără, tinerețe extremă, diafană, păr mătășos blond, poate șaten-auriu, fină, cu ochi umezi, plini de candoare... Siluetă elansată, pas și gesturi de o distincție regală. Hotărât, glasul EI nu putea aparține unei femei vulgare, unei țoaape cu pedichiură neglijată... Nici unei impetuoase cu păr negru sărmos și subsuori mirosind sălbatic – genul Carmen pe care-l ocolise totdeauna. La femei, Adrian aprecia gingășia, pudoarea, pasivitatea dulce camuflând o senzualitate ardentă,

nevoia de ocrotire; acceptul fericit și nu inițiativa. Așa și-o imaginase cândva pe Dina...

Alungă chipul Dinei și aprinse o țigară. La flacăra brichetei, simți cum se fac scrum „suspiciunile de bun-simț” care-l asaltau în subteran... „Ai împlinit cincizeci de ani, ești om în toată firea și-ți pierzi capul din cauza unui telefon! Cum te poți lăsa păcălit de trucuri ieftine, dulcegării de liceeni... Cine știe ce puștoaică își bate joc de tine... O generație pentru care nu ești pregătit... Ce ar spune Yvona?!”

Ridică iritat din umeri și turnă din nou în pahar. „Puțin îmi pasă ce ar spune Yvona!” În clipa aceea, însăși imaginea femeii coapte de patruzeci și cinci de ani, cu mustață pensată atent și răsuflare hepatică în ciuda Orbitului fără zahăr rumegat conștiincios, îl revolta până în adâncul sufletului. Era o doamnă, nu încăpea nicio îndoială, echilibrul și bunul-simț o caracterizau, civilizată până în vârful unghiilor lustruite cu pila îmbrăcată în piele de căprioară, dar, pentru Dumnezeu, dacă era atât de deșteaptă și nobilă, va trebui să știe să se retragă. Dar asta e, că femeile nu știu să renunțe. Nici măcar cele mai înțelepte. Vine o vârstă când înghesui în ladă costumul de baie și stingi lumina înainte de a te băga cu un bărbat în pat...

Dar era nedrept, Adrian își dădea seama, și amănuntul îl făcea să fie și mai furios. Yvona îl iubea discret și cu tact, îi lăsa totdeauna liberă alegere și inițiativă, nu încerca să se impună în niciun fel, cedând și depășind cu grație orice conflict. Chiar de Paște... Deciseseră să petreacă împreună Învierea, planificaseră Biserica, meniul, iar pentru a doua zi o plimbare la Snagov. O întâlnire întâmplătoare însă cu foști colegi de birou, câteva beri la Restaurantul Odobești și o invitație la pescuit anulaseră programul. Adrian se hotărâse fără ezitare, avea să petreacă Paștele cu băieții.

— Și mă anunți acum, în ultimul moment? Azi e vineri, dacă știam, poate aranjam și eu ceva.

— Spuneai că vrei să te rezezi la frate-tău. Ai cea mai bună ocazie acum, de sărbători.

— La Pitești pot să mă duc oricând vreau. E vorba că am decis ceva, de comun acord.

— Îmi pare rău, le-am promis băieților...

Yvona își mușcase buzele. De furie sau ca să nu plângă.

— Știi ce mi se pare cel mai grav, dragul meu? Că nici măcar nu încerci să mă minți. Altul ar fi inventat ceva rezonant, o boală în familie...

— De ce? Te respect prea mult ca să te mint. Am stabilit de la început! Fără minciuni, fără obligații.

Când se revăzură, peste o săptămână, Yvona îl aștepta veselă, într-o rochiță proaspătă de primăvară pe care Adrian o calificase în sinea lui drept prea tinerească, gata să-i asculte cu plăcere peripețiile, participând cu entuziasm la întâmplări amuzante pentru eroii aflați într-o anumită stare de spirit, dar complet lipsite de haz relatate *post factum* și mai cu seamă pentru terți.

În fond, conchise Adrian, ea e cea care insistă într-o relație fără perspectivă, chiar dacă are aerul că nu o face. Și dacă mă acceptă așa măgar cum sunt înseamnă că nu are pe altcineva la îndemână...

Deschisese televizorul, dar constată că nu se poate concentra, gândul întorcându-se mereu la necunoscuta cu glas de fee. Avea să-i aștepte telefonul în fiecare seară. La ora zece... Oare cum o cheamă? S-ar fi potrivit un nume dulce, cu multe vocale... Alina, de exemplu. Da, Alina.

Începu să râdă singur: „Sunt nebun, am impresia că m-am îndrăgostit“. Stinse lumina și se culcă.

„În definitiv, nu-i pot reproșa nimic“, reflecta Yvona cam pe la aceeași oră. Cu părul ud, strâns într-un turban faraonic ca frumoasele din filmele americane, își îngrijea obrazul la oglinda din baie. „Cea mai sinceră.“ Într-adevăr, patru becuri a 100 de wați fixate ca un chenar pe rama de lemn alb ar fi pus în încurcătură chiar și o față mai tânără. Își aminti de o mătușă bătrână, frumusețe vestită pe vremea domnilor Carp și Marghiloman, care după ce împlinise patruzeci de ani mutase toaleta

în colțul cel mai întunecos al iatacului: „Așa că, dragele mele, ori de câte ori mă privesc în oglindă, tot ca o bomboană arăt“.

Patruzeci de ani! Ce repede îmbătrâneau femeile pe atunci! Funcționa, desigur, și mentalitatea, media de viață era foarte scăzută, nu se făcea sport, nașterile nu puteau fi controlate, se mânca fără cumpăt, sălbatic. Chiar și în epoca modernă! Uită-te în Sanda Marin! Nu există mâncare fără două-trei linguri de untură, smântâna nu lipsește de pe masă, frișca din meniu...

„Asta nu înseamnă că m-am bucurat când am împlinit patruzeci de ani“, recunosc sincer Yvona. Se considera o neîmplinită din toate punctele de vedere. Era economistă, când ea s-ar fi dorit arhitectă, dar așa stăteau lucrurile, te duceai și la Zootehnie, numai să ai o diplomă universitară, iar pe plan personal, ca femeie, mai ales, nu se putea socoti decât o mare ratată. Nu avea veleități, visase modest la o viață modestă, banală, cu un soț cumsecade, soacră rea și un copil. Unul singur, trebuie să știi din start ce poți oferi, măcar portocale iarna și un cadou care să-l bucure de Crăciun.

Nimic din toate acestea. Se măritase la treizeci și doi de ani, simplu aranjament în vederea obținerii unui buletin de București. O afacere negustorească (fără iluzii, nași și poze la Studio), zece salarii contra unui certificat de căsătorie. Contractul mai prevedea obligația Yvonei de a intenta după un an acțiune de divorț și de a suporta, desigur, cheltuielile de judecată... După aceea nu mai urmase nimic. Absolut nimic, nici măcar vreuna din infamele legături clandestine cu un bărbat însurat. Concret, cu mult înainte de a fi împlinit patruzeci de ani, Yvona devenise o femeie singură și se jena de faptul în sine ca de o boală rușinoasă. De manevrele cu dibăcie combinate pentru a disimula situația își amintea și azi crispată, dar în general prefera să nu-și amintească. Cel mai greu de ocolit însă era bunăvoința colegelor de birou. Aproape în fiecare lună aveau ceva de sărbătorit, aniversări, onomastice, cununii, nemai-punând la socoteală evenimentele mari ale anului, Crăciunul și Paștele. Umiliința de a se prezenta fără partener o determina să refuze toate

invitațiile sub pretextul unor evadări la munte sau la mare. Bineînțeles, „însoțită“, și pentru că o legătură, oricât de discretă, în cele din urmă tot se manifestă cumva, lăsase să se înțeleagă că partenerul este căsătorit, în imposibilitatea de a divorța din pricina postului important. Pentru credibilitate, arbora din când în când câte un „cadou“ scump, rezultat al unor economii sângeroase, iar în weekenduri și de sărbători nu răspundea la telefon. Revelionul mai cu seamă o scotea din minți, i se părea că durează o lună. Încă din primele zile ale lui decembrie se discuta la serviciu doar despre toalete, meniuri, aranjamente, listă de invitați, iar după consumarea evenimentului mai urma o săptămână de comentarii. Un supliciu pentru Yvona, care de ani întregi se distra bând singură la miezul nopții o sticlă de șampanie. Îmbrăcăta în cel mai elegant capot din garderobă și între lumânări aprinse, ciocnea cu un al doilea pahar plin, simbolizând partenerul care avea să vină precis în anul ce urma. Era o superstiție a ei, încredințată că acesta există undeva, în vreun neștiut colton, un fel de mesaj transmis prin eter, o modalitate de a trage soarta de poale. Ultimului pahar îi asezona un somnifer puternic, asigurându-i somn țeapăn până a doua zi la prânz.

Sigur, s-ar fi putut duce la Pitești, la frate-său, dar nici aici nu se simțea mai bine. George, nu prea deștept, găsea prilej de fiecă dată să enumere fetele bătrâne din familie, luând-o de la cruciați. Se ferecea că are băieți, convins fiind că un soi de fatalitate plutește asupra neamului. La alții e mai rău, o nație întreagă-i blestemată, uite-te la englezi, toată literatura lor mustește de fecioare bătrâne, de obicei fiice de pastori onorabili. Adună la ciorap ca guvernante, pregătindu-se pentru o senectute uscată și profund evanghelică, tupilată în vreun sat liniștit din Sussex... Și nu suporta nici blândețea mieroasă a nevaste-sii, care, sub un aer de protectoare înțelegere, nu-și putea ascunde complexul de superioritate caracteristic femeii căsătorite față de cumnata nemăritată.

De peste două decenii, Yvona se întreba fără să ostenească și mereu în van care-i cauza neîmplinirii ei. Cu toată obiectivitatea și chiar pusă sub lupă, era o femeie plăcută, suplă, cu ținută pedantă și trăsături

regulate. Practic, fără defecte. Sigur, n-avea strălucire, dar câte femei se puteau lăuda cu un obraz floare de lotus sau cireș japonez? Iar lipsa luminii, gândea ea având-o ca antonim dinaintea ochilor în special pe Claudia Schiffer, era compensată de o indiscutabilă distincție.

„Fata asta n-a avut noroc“, se spunea unanim în spatele ei. Diagnosticul i se părea mult prea simplist. Dacă ar fi înregistrat rateuri – divorțuri, despărțiri dureroase, văduvie –, s-ar mai fi putut vorbi despre neșansă. Dar ea nu totaliza nici măcar aventuri eșuate, și, cel mai trist, nu avea nici amintiri.

Adrian se ivise pe neașteptate, când în intimitatea ei renunțase la nădejdea de a fi vreodată subiect într-un cuplu. Sincer vorbind – și obraji i se învâpăiau –, ea îl acroșase, cu îndrăzneala unor cocktailuri consumate din plictiseală. Găzduia pentru câteva zile o nepoată de verișoară din Suceava, puștoaică de cincisprezece ani, venită pentru prima oară la București și decisă să se „destrăbăleze“. O rugase insistent s-o conducă la o discotecă, iar Yvona, făcând-o pe mătușa cea bună, cedase. Intra pentru prima oară într-un asemenea stabiliment, așteptându-se la tot ce-i mai rău. După un sfert de ceas, înțelese că totdeauna există loc pentru și mai rău. Nimerise în plin aberant, sălbatic, dezmățat, un nesfârșit act sexual conjugat pe verticală; în colectiv și pe vacarm. Adrian se afla chiar la masa de alături, singur. Singur, dar cu două pahare cu băuturi distincte în față. Privea ringul zâmbind convențional, vag patern, și Yvona încerca să-și dea seama pe cine urmărește. Când Mariana se întoarse în sfârșit congestionată și cu ochi strălucitori, Yvona o califică dintr-o privire: „Curvuliță fără clasă. La tinerețea ei însă, promovează și așa...“ Modul în care-l apostrofă înlătură orice dubiu:

— Ce faci, Raduliene, le pilești solo? Hai să dansăm!

Adrian mormăise ceva aducând a refuz, n-avea chef, era obosit.

— Eu nu-s obosită, răsese Mariana părăsind din nou masa. Ar trebui să te mobilizezi...

Yvona îl abordase atunci cu un curaj de care avea să se mire singură. Era ușor grizată și, amețită de atmosferă, se răsucise spre el, arătându-și dinții frumoși:

— Am impresia că noi doi nu ne prea încadrăm în peisaj...

Adrian tresărise, întorcând spre ea o față buimacă:

— Poftim? A, da, cred că nu vă înșelați.

— În ce mă privește, îi destăinui neîntrebata, e prima dată și sigur ultima când intru într-o discotecă. M-a rugat o nepoată din provincie și n-am putut s-o refuz.

— Hm, făcuse Adrian, cu mine lucrurile stau puțin altfel, dar asta nu înseamnă că apreciez mai mult ambianța... Poftim? Nu aud ce spuneți, cred că nici iadul nu are asemenea amplificatoare.

— Presupun, declarase Yvona în cea mai curajoasă zi din viața ei, că la un telefon ne-am înțelege mult mai bine.

Adrian o privise lung și mormăise ca pentru el un „la urma urmei, de ce nu?”.

— Și de data asta cred că nu vă înșelați, și scosese din buzunar o carte de vizită.

În seara următoare îl căutase la telefon. „Poate că am să-i par prea nerăbdătoare, dar dacă sun peste o săptămână mă uită, trebuie să încep să-i explic de unde să mă ia”.

Adrian marșase fără entuziasm, dar și fără mofturi. Stilul Marianei începuse să-l plictisească, iar despre Yvona păstra o imagine agreabilă, deși vagă. De la prima întâlnire – așa i se părea corect, pe când ei, dimpotrivă, lipsit de tact, chiar grosolan – ținu să precizeze coordonatele exacte ale relației lor: o legătură agreabilă, ca între două persoane mature, fără pretenții, fără obligații. Politețe și libertate deplină...

— Vă avertizez, de la bun început, că nu am de gând să mă însor.

Yvona, deși atinsă, încercase să râdă:

— Nimeni n-a vorbit despre căsătorie. Nici măcar despre o legătură. De ce anticipați? Vă grăbiți.

— Iertați-mă, dar tocmai pentru că persoana dumneavoastră nu inspiră ideea de aventură...

— Nici nu practic genul. Am cedat doar unui impuls. Aseară. Azi, am continuat să-i dau curs. Nu las nimic neterminat și, ca să fiu pe deplin sinceră, persoana dumneavoastră inspiră... fără să oblige.

— A, făcuse Adrian descumpănit, dacă lucrurile stau așa, e perfect... Absolut perfect.

Păstrând nealterat motoul „fără angajamente, fără obligații”, legătura dura de un an. Spre plăcuta surpriză a Yvonei, Adrian se dezvălui altfel decât personajul prea direct, chiar cinic, al primei impresii, recte un individ între două vârste care încearcă să stoarcă de la viață ultime, aproape defuncte senzații. Se dovedea tandru, culant, manierat. Din fire, nu din sentiment. Adăugau plusuri o bună dispoziție egală și talentul rar de a face mici bucurii, amănunte care nu o lăsau nepăsătoare și, înainte de a se fi scurs o săptămână, se trezi îndrăgostită de-a binelea. O îndrăgostită lucidă, perfect conștientă că Adrian cheltuiește doar bani și nu capital afectiv, nefiind mai implicat, după un an, decât în prima zi.

„Contul lui din bancă constituie tragedia și ghinionul meu”, oftă și, fixând oglinda-lupă, începu să manevreze penseta. Își plimba limba deasupra dinților, încercând să dea relief buzei superioare. Ochelarii aburiți de efortul concentrării alunecară spre vârful nasului. Decise o pauză de o țigară și trecu în mica sufragerie, unde o aștepta un rest de cafea.

„Pare paradoxal, dar așa e. Când se lăfăie în bani, bărbații maturi își pierd bunul-simț, devin o pradă facilă la îndemâna primei june îndeajuns de șmechere ca să inventeze o atmosferă Loreley. Nevinovata fetiță îndrăgostită de bărbatul olimpic și grizonant”.

Yvona avea certitudinea că, dacă Adrian ar fi fost un bugetar obișnuit, cu salariu indexat, anticipând pensia cu calcule complicate la ficte nouă dispoziție guvernamentală, ea și-ar fi găsit sigur un loc în viața lui. Făceau parte din aceeași generație, proveneau din același mediu, aveau multe gusturi comune, se simțeau bine împreună, erau la fel de singuri. În plus, cariera sentimentală săracă, aproape virgină, făcea din Yvona un

partener docil, dispus să treacă peste multe accidente, să lupte și chiar să se jertfească pentru a nu pierde un tren nesperat.

„Dar cum naiba să lupți cu tinerețea? Poți fi înțelegătoare, poți să te prefaci că nu înțelegi, poți fi chioară și să zâmbești în continuare, asta nu face însă decât să amâne inevitabilul moment al adevărului: «Draga mea, am petrecut clipe minunate împreună, a intervenit așa și pe dincolo, *gardez moi un bon souvenir*, să rămânem prieteni...»“

Iar de câteva zile, Yvona simțea că s-a întâmplat inevitabilul *așa și pe dincolo*. Refuza s-o vadă – năvală de amici și foști colegi din provincie și de prin străinătate –, părea preocupat, cu mințile în altă parte, la telefon răspundea laconic, cu dorința vădită de a încheia cât mai repede convorbirea. Ceea ce fusese doar bănuială și presentiment seara trecută devenise certitudine. Îl sunase cu câteva minute înainte de ora zece. Adrian răspunsese prompt. Glasul era precipitat, transmitea nerăbdare și emoție. Apoi, la fel de transparent, sfâșietoare deziluzie. O expediase fără menajamente, întrerupând-o după primele cuvinte: „Iartă-mă, draga mea, aștept un telefon urgent din străinătate... Te sun eu mai târziu, pa, pa, pa“.

Yvona revenise din curiozitate după un sfert de oră, apoi din cinci în cinci minute, cu scuzele pregătite – „am văzut că nu mă suni, mi-am închipuit că nu reușești să dai de mine, știi cum e cu telefoanele...“. Nu fusese cazul. Timp de patruzeci de minute semnalul de ocupat îi sfredelise urechea monoton, neobosit, tot mai neliniștitor.

Furioasă, sfâșiată de îndoială – telefoanele urgente nu durează ceasuri întregi, comunică, nu fac șuetă –, înghiți o tabletă de oxazepam și stinse lumina. Știa că Adrian nu va mai suna, dar încerca să se amăgească cu ideea că lucrurile nu pot fi prea grave. „De vreme ce a încercat să mă mintă, înseamnă că nu intenționează să mă concedieze. Că sunt îndeajuns de importantă pentru el... Ce situație umilitoare! Să te bucuri că cineva binevoiește să te mintă!“

Adormi târziu, după miezul nopții. Adrian nu telefonă.

Idea o străfulgeră în timp ce spăla la bucatărie ceașca de cafea. „Ca să poți lupta, trebuie să-ți cunoști în primul rând adversarul.“ Se simți dintr-odată cuprinsă de nerăbdare și, amânând pensatul sprâncenelor și al mustății, intră în dormitor. Se machie sumar, cu gesturi febrile, își trecu un pieptene prin păr, apoi, fără a mai zăbovi în fața șifonierului deschis, repetă toaleta din ajun, ceea ce se întâmpla pentru prima oară în ultimii douăzeci de ani. Luă toată rezerva de bani din casă și verifică, în virtutea obișnuinței, dacă a stins bine ultima țigară. Chiar în drumul ei spre serviciu, se afla o agenție de detectivi particulari.

Adrian trăia ca în vis, așteptând telefonul de la ora zece. În fiecare zi. De două săptămâni care se împlineau azi. *EU* nu suna cu regularitate și uneori se consumau seri lungi, de dureroasă așteptare, fără niciun apel. Riguros respectată era doar ora. Dacă l-ar fi întrebat cineva cu ce-și petrece timpul, Adrian ar fi ridicat din umeri. Nici el nu știa. Aproape că nu mai ieșea din casă, cu excepția celor două ore de dimineață, când doamna Claudia, menajera, deretica apartamentul. Deranjul curățeniei îl enervase totdeauna și, odinioară, binecuvântase faptul că Dina nu era o gospodină pedantă. Se întorcea exact la unsprezece, când doamna Claudia trecea în bucatărie sau pleca după cumpărături. Era o văduvă peste șazeci de ani, încă în putere, rezervată și pricepută. Fostă profesoară de geografie la un liceu din București, nevoită să lucreze pentru a-și completa pensia mică, se adaptase cu demnitate noului statut. Trăgând linia, o femeie curajoasă, ale cărei nemulțumiri și sentimente de umilință adânc îngropate în sufletul ei se puteau desluși în privirea absentă și boțea buzelor. Altfel, se simțeau pe deplin mulțumiți unul de celălalt. Adrian era un „stăpân“ fără pretenții, generos și o trata cu reverența datorată fostului cadru didactic. Totodată, Adrian îi aprecia serviciul fără cusur, expeditivitatea și, în primul rând, discreția. Practic, nu-i simțea prezența, iar conversația lor se reducea la emiterea unor vagi și rare dispoziții ținând de rarele capricii culinare ale lui Adrian. Bătrâna venea tiptil și pleca în vârful picioarelor.

Adrian nu-și închipuise că timpul poate trece atât de ușor, pe nesimțite, fără să faci nimic. Citea, rezolva întregime, deschidea televizorul, bea mult, ațipea, dar, indiferent de îndeletnicire, gândul se întorcea la Alina. Chipul imaginat în prima seară prinsese contururi tot mai ferme, ar fi putut-o recunoaște pe stradă și chiar începuse instinctiv s-o caute. Portretul devenea tot mai concret, completat zilnic cu amănunte de gestică, vestimentație, mici ticuri. Familiarizat cu subiectul, trecu la scenarii. Ei doi pe podurile Parisului într-o seară de radioasă primăvară sau descoperindu-i comorile Italiei, un Crăciun îmblănit cu zăpadă într-un conac à la Walter Scott, cu foc harnic în șemineu – obligatoriu șemineu – și un dog imens întru completare de pitoresc. Afară, viscolul se zvârcolește sălbatic, opintește să străpungă obloanele de lemn, lupii urlă amplificând sentimentul de dulce siguranță a căminului...

„Sunt nebun“, își repeta de cel puțin zece ori pe zi, „m-am îndrăgostit de o nălucă, de o poză pe care eu am fabricat-o, de o voce. Vocea poate să mintă, și încă cum! La optzeci și șapte de ani, tanti Sica păstrase un glas vanilat, dulce tril de *rossignol*, deși toată viața ei nu fusese altceva decât o pisică turbată, otrava întregii familii...”

Expedia cu un bobârnac toate temerile. „Poate că sunt bolnav, dar îmi place să fiu așa. Nu m-am simțit niciodată atât de bine, euforic bine și fericit. Cred că încep să-i înțeleg pe drogați. Dar nu se poate să mă înșel. Simt cu toată puterea sufletului meu că nu mă înșel...” A avea o singură teamă. Visul să nu se spulbere ca un vis, apelurile să înceteze. N-avea niciun reper, nu dispunea de nici cel mai mic amănunt care să-i permită vreo investigație, iar serile când telefonul rămânea mut, ca autopsiat, fără măruntaie, îl umpleau de deprimare. Atunci se îmbăta deliberat și recapitula completând și rotunjind trandafiriu convorbirile anterioare.

Discutau îndelung, chiar și câte o oră, adevărată orgie la actualele taxe de telefon, Adrian deducând cu satisfacție că Alina se bucură de oarecare confort financiar; o tânără lady deci, și nu o căpușă din regnul Marianei. Dialogau despre orice, inepuizabil, și Adrian, considerat

îndeobște laconic și taciturn, se descoperi, spre surpriza lui, un interlocutor activ. Află astfel că fata – nu și-o putea închipui altfel decât fecioară – adoră culoarea alb, că floarea preferată este lăcrămioara (ce gusturi gingașe are fetița asta!), că detestă orașul zgomotos, visând să se retragă într-o căsuță cochetă undeva, la poale de munți (ce suflet curat, înfrățit cu natura!), îl adoră pe Mozart (cât e de suavă, Doamne!), mă-nâncă foarte puțin, cu predilecție fructe (un organism delicat, aristocratic, nu țoapă ghiftuită cu sarmale). Îl dădu însă gata declarând că romanul pe care îl adoră e *La răscruce de vânturi* și mai mărturisii cu toată candoarea că îi plac basmele, poveștile cu spiriduși și zâne bune... Le citește de la zece ani fără ca acestea să-și fi pierdut din fascinație.

Amănuntul îl emoționează până la lacrimi. Andersen, Frații Grimm, Charles Perrault (de alții nu-și mai amintea, ba da, Ispirescu), când astăzi până și copiii de primară se joacă de-a James Bond și fac amor prin lifturi de bloc încă înainte de a fi terminat liceul! Câtă puritate, câtă curățenie sufletească, un unicat – cireș japonez înflorit ca prin minune într-o groapă de gunoaie. Părinții meritau felicitați!... Sări la rezezeală peste părinți. Puteau fi de vârsta lui, sau chiar mai tineri...

Ochii i se opriră la fotografia portret (Foto Carol Popp de Szathmáry 1882) de deasupra scrinului. Apartinea unei străbune, fără să știe exact despre cine era vorba. O păstra pentru că-i plăceau rama ovală, rococo, și atmosfera pe care o degaja subiectul. O tânără până în douăzeci de ani, blondă, bine făcută în gustul epocii, azi prea trupeșă. Dar ce ținută princiară, ce spate drept, cât de mlădioasă părea talia încinsă în corset, cât de armonioasă linia umerilor! Câtă siguranță și tihnită viață de familie în liniștea întregii făpturi! Ce promițătoare maternitate inspira bustul generos sub plastronul de dantelă albă! Părul era împletit cu-minte în jurul capului, iar pe chipul cu trăsături regulate (nimic vamp, nimic provocător) se deslușeau doar blândețe, încredere și principii robuste, virtute mai presus de orice. Poză clasică, ținea în mâna culcată – grațios abandon! – pe poalele ample un trandafir pe care-l ghiceai roz.